

Protocol

Protocol gefactureerde omzet DBC's 2011

Inhoud

Vooraf	4
1. Uitgangspunten	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Doelstelling accountantsonderzoek	5
1.3 Procedures	5
1.4 Leeswijzer	6
2. Onderzoeksaanpak	7
2.1 Object van onderzoek en normenkader	7
2.2 Toetsingscriteria	7
2.3 Vereiste betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	7
2.4 Fouten en foutevaluatie	7
Bijlage 1 modeltekst goedkeurende controleverklaring	9
Bijlage 2 modeltekst controleverklaring met beperking	11
Bijlage 3 Berekening foutfracties in geval van uitvoeren van een steekproef	13

Vooraf

In dit *protocol gefactureerde omzet DBC's 2011* (verder: protocol) geeft de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) voorschriften voor de zorginstellingen en de werkzaamheden van hun externe accountants voor het onderzoek naar de juistheid van de gefactureerde omzet DBC's 2011.

de Nederlandse Zorgautoriteit

1. Uitgangspunten

1.1 Inleiding

De Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC-registratie en facturering van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) geeft regels voor de registratie en facturatie van Diagnose Behandelcombinaties (DBC's) door zorginstellingen¹ in Nederland.

Dit protocol geeft voorschriften voor het door de externe accountant uit te voeren onderzoek naar de juistheid van de in 2011 gefactureerde DBC's door een zorginstelling. De accountant steunt voor zijn werkzaamheden vaak op de interne controlefunctie van de zorgaanbieder. Dit protocol biedt derhalve ook aanknopingspunten voor de taakuitvoering door de interne controle functie. De accountant geeft de uitkomst van zijn onderzoek weer in een controleverklaring bij de verantwoording van de zorginstelling over de gefactureerde productie in 2010. Hierbij maakt hij gebruik van het model in bijlage 1 in geval van een goedkeurende verklaring en bijlage 2 in geval van een verklaring met beperking.

De verantwoordingsvoorschriften voor de zorginstelling zijn vastgelegd in 'de verantwoording gefactureerde DBC's 2011'.

De zorginstelling moet de verantwoording van de gefactureerde omzet DBC's die vergezeld gaat van een controleverklaring van de externe accountant, vóór 15 februari 2012 naar de NZa en de zorgverzekeraars toezenden.²

1.2 Doelstelling accountantsonderzoek

Dit protocol bevat het toetsingskader voor het door de externe accountant uit te voeren onderzoek naar de juistheid van de gefactureerde omzet DBC's in 2011. Het doel van het protocol is om de kaders te geven waarbinnen het onderzoek moet plaatsvinden, niet om de exacte aanpak van het onderzoek voor te schrijven. In hoofdstuk 2 is het toetsingskader opgenomen.

1.3 Procedures

De werkwijze van het juistheidsonderzoek naar de gefactureerde DBC's 2011 ziet er als volgt uit:

1. De zorginstelling stelt de verantwoording op over de gefactureerde DBC's 2011 overeenkomstig het voorgeschreven verantwoordingsmodel en geeft de externe accountant opdracht tot het uitvoeren van een juistheidsonderzoek naar deze verantwoording.
2. De externe accountant hanteert het protocol als kader voor zijn werkzaamheden. Daarnaast laat hij zich leiden door de geldende

¹ In dit protocol wordt onder DBC-registratie en facturering tevens de registratie en facturering van ondersteunende en overige producten en trajecten verstaan.

² ZN heeft hiervoor een aanleverfaciliteit gecreëerd.

beroepsvoorschriften, in het bijzonder de VGC en de standaarden van de NV COS.

3. De externe accountant rapporteert aan de zorginstelling naar aanleiding van zijn bevindingen en informeert de zorginstelling daarbij over alle tijdens het onderzoek geconstateerde onjuistheden en onzekerheden. De zorgaanbieder brengt op basis hiervan correcties aan in de verantwoording van de gefactureerde DBC's over 2011. Het kan voorkomen dat het doorvoeren van correcties niet mogelijk is, omdat bijvoorbeeld onzekerheden niet of niet voldoende nauwkeurig kunnen worden gekwantificeerd. Het is van belang dit proces goed te onderbouwen.
4. De zorginstelling stuurt de definitieve door de externe accountant gewaarmerkte verantwoording over de gefactureerde DBC's 2011, voorzien van accountantsverklaring, vóór 15 februari 2012 via mail toe aan de NZa en Zorgverzekeraars Nederland (ZN).

Mailadres NZa: inbox@nza.nl

Mailadres ZN: AOICverantwoordingzkh@ZN.nl

5. De NZa houdt de mogelijkheid open een review te verrichten op de werkzaamheden van de externe accountants van de zorginstellingen. Doelstelling van een dergelijke review is om vast te stellen dat de NZa kan steunen op de verrichte werkzaamheden van de externe accountant.

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 geeft de uitgangspunten weer van het protocol. Hoofdstuk 2 bevat de kern van het protocol en geeft het toetsingskader voor de externe accountant van de zorginstelling weer.

In bijlage 1 en 2 zijn modelteksten opgenomen voor een goedkeurende controleverklaring en een verklaring met beperking. Bij een andersluidende verklaring past de accountant de inhoud van de verklaring aan overeenkomstig de voorschriften van de Controle- en Overige Standaarden (NV COS) van de NBA.

2. Onderzoeksaanpak

2.1 Object van onderzoek en normenkader

Het object van onderzoek is de door de zorginstelling opgestelde verantwoording van de gefactureerde DBC's 2011.

Voor de accountant geldt hierbij het volgende normenkader:

- De regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC-registratie en facturering, voor zover de daarin opgenomen bepalingen relevant zijn voor het onderzoek naar de juistheid van het totaalbedrag gefactureerde DBC's 2011.;
- Verantwoordingsvoorschriften 'Gefactureerde DBC's 2011'.

2.2 Toetsingscriteria

Voor het onderzoek naar de juistheid van de verantwoording over de DBC-declaraties hanteert de externe accountant de bij een getrouwheidsonderzoek gebruikelijke criteria voor de beoordeling van de juistheid van facturen. Daarbij dient hij in het bijzonder vast te stellen dat:

- De DBC-declaratie voldoet aan de vigerende declaratiebepalingen en DBC typeringsinstructies;
- Het gedeclareerde tarief komt overeen met het door de NZa vastgestelde tarief dan wel het tussen partijen (contractueel) overeengekomen tarief of het tarief volgens de standaardprijslijst;
- De gedeclareerde prestatie feitelijk is geleverd aan de verzekerden (uitvoeren van materiële controles).

2.3 Vereiste betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het onderzoek 2011 moet met een betrouwbaarheid van 95% en een nauwkeurigheid van 97% worden uitgevoerd. Dit wil zeggen dat de verantwoording met een zodanig zekerheidsniveau moet worden gecontroleerd dat met 95% betrouwbaarheid gesteld moet kunnen worden dat niet meer dan 3% van het totaalbedrag van de in 2011 gefactureerde omzet DBC's onjuist is.

2.4 Fouten en foutevaluatie

Voor het toepassen van een steekproef schrijft de NZa geen standaard 'optimale steekproef' voor. Ook geeft de NZa geen richtlijnen voor de maximale foutfractie bij toepassing van een steekproef. In bijlage 3 is wel een aantal aandachtspunten opgenomen bij toepassing van een steekproef.

De externe accountant rapporteert aan de zorginstelling alle tijdens het onderzoek gevonden fouten en onzekerheden. De zorginstelling corrigeert alle gevonden fouten. Hierbij maakt hij onderscheid in structurele en incidentele fouten. Structurele fouten moeten in de gehele massa worden gecorrigeerd. Incidentele fouten worden voor de gevonden post gecorrigeerd. Een geconstateerde structurele fout hoeft niet meegeteld te worden in de foutevaluatie, mits gecorrigeerd in de hele massa en mits gewaarborgd is dat dit over de hele massa niet meer voor kan komen.

Onzekerheden worden voorzover mogelijk gecorrigeerd. Het effect van de (eventuele) niet gecorrigeerde fouten en onzekerheden wordt betrokken bij de evaluatie van de strekking van de controleverklaring.

Facturatie van correcte DBC's voor de juiste prijs aan de verkeerde verzekeraar (verschuivingsgevaar) wordt niet als financiële fout meegeteld tenzij, in geval van B-segment posten, er sprake is van verschillende prijzen per verzekeraar. Het prijsverschil wordt dan meegenomen in de foutevaluatie. Dit naar aanleiding van het uitgangspunt dat het gaat om de juistheid van het totaal van de gefactureerde omzet en niet de omzet per verzekeraar blijkens de NZa-modelverklaring en het controleprotocol. Overigens is de juistheid in de keten van de schadelast per verzekeraar op dit aspect in principe wel gewaarborgd, doordat de individuele verzekeraars in hun stelsel van AO/IC voorzien in controle op verzekeringsrecht en hierin dus niet behoeven te steunen op de verantwoording van de ziekenhuizen en de accountantsverklaring hierbij.

De geconstateerde fouten dienen te worden gecorrigeerd of gemeld. Indien dit niet of niet volledig is gebeurd dient de accountant er op toe te zien dat de bestuurder dit meldt in de toelichting op de verantwoording.

Correctie van ná 31 december 2011 geconstateerde fouten (door de interne controle of anderszins), vindt plaats in 2012 en wordt meegenomen in de omzetverantwoording 2012 en dus niet gecorrigeerd in de verantwoording 2011. Correctie ná 31 december 2011 in de verantwoording 2011 is niet meer mogelijk omdat de verantwoording op facturatiebasis is opgesteld. Volledigheidshalve wordt hierbij opgemerkt dat alle geconstateerde fouten in de verantwoording 2011, dus ook de fouten geconstateerd ná 31 december 2011, meetellen in de foutevaluatie. In algemene zin wordt het niet daadwerkelijk in 2011 gecorrigeerd zijn van deze fouten wel reeds in de verantwoording over 2011 door de bestuurder toegelicht in de toelichting op het verantwoordingsformulier. De correcties dienen dus in 2012 plaats te vinden en dan ook gecontroleerd te worden.

Bijlage 1 modeltekst goedkeurende controleverklaring

Hieronder is een modeltekst opgenomen voor de goedkeurende controleverklaring bij het verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven betreffende de verantwoording over de gefactureerde omzet op het verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011 ten behoeve van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en de Nederlandse zorgverzekeraars

Aan: Opdrachtgever

Wij hebben het bijgevoegde, door ons gewaarmerkte 'Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011' van (*naam zorginstelling*) te (*statutaire vestigingsplaats*) gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opstellen van het Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011 en voor het berekenen van het daarin vermelde totaalbedrag gefactureerde DBC's in 2011, in overeenstemming met de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC registratie en facturering (CU/NR-100.060). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van het verantwoordingsdocument mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011 op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Protocol gefactureerde DBC's 2011. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het verantwoordingsdocument geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het verantwoordingsdocument. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het verantwoordingsdocument een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van het verantwoordingsdocument door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de

geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van het verantwoordingsdocument, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het verantwoordingsdocument.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden

Oordeel

Naar ons oordeel geeft het 'Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011' het totaalbedrag gefactureerde DBC's in 2011 ten bedrage van € (*bedrag*) juist weer, in overeenstemming met de hiervoor relevante bepalingen van de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC registratie en facturering (CU/NR-100.060).

Beperking in gebruik en verspreidingskring

Het 'Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011' is opgesteld voor de NZa en de Nederlandse zorgverzekeraars met als doel ... (*naam zorginstelling*) in staat te stellen te voldoen aan de hiervoor relevante bepalingen van de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC registratie en facturering (CU/NR-100.060). Hierdoor is het verantwoordingsdocument mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Het verantwoordingsdocument met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (*naam zorginstelling*), de NZa en de Nederlandse zorgverzekeraars en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

(Plaats, datum)

(Naam accountantsorganisatie)

(Naam accountant)

Bijlage 2 modeltekst controleverklaring met beperking

Hieronder is een modeltekst opgenomen voor een controleverklaring met beperking bij het verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Afgegeven betreffende de verantwoording over de gefactureerde omzet op het verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011 ten behoeve van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en de Nederlandse zorgverzekeraars

Aan: Opdrachtgever

Wij hebben het bijgevoegde, door ons gewaarmerkte 'Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011' van (*naam zorginstelling*) te (*statutaire vestigingsplaats*) gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opstellen van het Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2010 en voor het berekenen van het daarin vermelde totaalbedrag gefactureerde DBC's in 2011, in overeenstemming met de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC registratie en facturering (CU/NR-100.060). Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opstellen van het verantwoordingsdocument mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over het verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011 op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Protocol gefactureerde DBC's 2011.

Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat het verantwoordingsdocument geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in het verantwoordingsdocument. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat het verantwoordingsdocument een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opstellen van het verantwoordingsdocument door de entiteit, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor het opstellen van het

verantwoordingsdocument, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van het verantwoordingsdocument.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden

Onderbouwing van het oordeel met beperking

Uit het in september 2006 verschenen rapport 'Declaraties Beter Controleerbaar' van de Nederlandse Zorgautoriteit blijkt dat de huidige normen voor het typeren en declareren van DBC's bepaalde vrijheidsgraden toestaan bij het typeren van DBC's, waardoor de controle daarvan wordt bemoeilijkt. Het landelijke systeem van validatie kent door het beperkte controlepotentieel van de validatiemodule en door het voorkomen van DBC's zonder essentiële verrichtingen ook enkele inherente onzekerheden. Hieruit voortvloeiend is de foutenevaluatie in het kader van dit onderzoek beperkt tot geconstateerde fouten met financieel effect. Ook voor 2011 leidt dit tot landelijk bestaande onzekerheden, waarvan de omvang niet gekwantificeerd kan worden. Deze onzekerheden alleen zijn echter niet van dermate wezenlijk belang dat zij zouden moeten leiden tot een controleverklaring met oordeelonthouding.

Oordeel met beperking

Naar ons oordeel geeft het 'Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011', uitgezonderd het mogelijk effect van hetgeen is vermeld in de paragraaf 'Onderbouwing van het oordeel met beperking', het totaalbedrag gefactureerde DBC's in 2011 ten bedrage van € (*bedrag*), juist weer, in overeenstemming met de hiervoor relevante bepalingen van de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC registratie en facturering (CU/NR-100.060).

Beperking in gebruik en verspreidingskring

Het 'Verantwoordingsdocument gefactureerde DBC's 2011' is opgesteld voor de NZa en de Nederlandse zorgverzekeraars met als doel ... (*naam zorginstelling*) in staat te stellen te voldoen aan de hiervoor relevante bepalingen van de Regeling Administratieve Organisatie en Interne Controle inzake DBC registratie en facturering (CU/NR-100.060). Hierdoor is het verantwoordingsdocument mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Het verantwoordingsdocument met onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor ... (*naam zorginstelling*), de NZa en de Nederlandse zorgverzekeraars en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen.

(*Plaats, datum*)

(*Naam accountantsorganisatie*)

(*Naam accountant*)

Bijlage 3 Berekening foutfracties in geval van uitvoeren van een steekproef

Het is zaak om niet alleen het aantal fouten in kaart te brengen, maar ook per geconstateerde fout de foutfractie van de post die fout is aan te geven. De geconstateerde foutfracties in de gecontroleerde steekproef dienen vervolgens vertaald te worden naar de totale gefactureerde massa. Dit gebeurt statistisch verantwoord door de opgetelde foutfracties te vergelijken met het toegestane aantal fouten. Dus niet door het percentage aangetroffen fouten in de steekproef te extrapoleren naar de totale massa. De foutfractie is te definiëren als (ist – soll) in euro's / ist in euro's. Het gaat om de relatieve fout in de verantwoorde euro's. Bij het bepalen van de foutfractie dient het verrekentariaf/opslagen meegenomen te worden.

Soms is slechts een deel van het bedrag van een gecontroleerde post dus fout. De foutfractie kan zijn nul, één of alles daar tussen in. Een foutfractie kleiner dan 1 is aan de orde indien het gefactureerde tarief te hoog is bijvoorbeeld, maar niet volledig onjuist. In andere gevallen moet soms juist wel weer de hele post als fout aangemerkt worden:

- Indien een gecontroleerde DBC als typering DBC X heeft met een gefactureerde prijs van 105 en de ic-functie (terecht) constateert dat de typering juist is, maar de prijs 100 had moeten zijn conform contract (B segment) of landelijke prijslijst (A segment), dan is de foutfractie $105-100 = 5 / 105 = 0,04$. Het volledige bedrag van 105 hoeft niet fout gerekend te worden.
- Indien een gecontroleerde DBC als typering DBC X heeft met een gefactureerde prijs van 105 en de ic-functie (terecht) constateert dat de typering onjuist is en DBC Y zou moeten luiden met een tarief van 100, dan is de fout in engere zin in het kader van de financiële evaluatie ook 5 (105-100), met als mee te nemen foutfractie van 0,04. Het volledige bedrag van 105 hoeft niet fout gerekend te worden, immers, de goede behandeling zou zijn 105 crediteren en 100 herfactureren met correcte typering, leidend tot een per saldo financiële fout van 5.
- Indien een DBC volledig niet aan de eisen voldoet en niet gefactureerd had mogen worden (geselecteerde volledig onterecht gebleken vervolg DBC bijvoorbeeld), dan wordt wel 100% van het bedrag (foutfractie 1) als fout aangemerkt.
- Bij één opname en twee (of meer) parallelle DBC's wordt de opname automatisch toegekend aan DBC X, zodat DBC Y een goedkopere poliklinische DBC blijft. Voor de foutevaluatie geldt nu dat indien DBC X wordt afgekeurd omdat deze niet geregistreerd had mogen, de opname alsnog aan DBC Y kan worden toegekend. Met andere woorden; als één foute DBC wordt geconstateerd in een groep bij elkaar horende (parallelle) DBC's dan wordt alleen het totale verschil binnen de groep DBC's als fout aangemerkt voor de berekening van de foutfractie.

- Een geconstateerde typeringsfout (dus een onjuiste prestatiecode) kan indien de juiste DBC in de zelfde productgroepcode valt, leiden tot de zelfde declaratiecode en de zelfde prijs. In dat geval is er geen sprake van een financiële fout in euro's met impact op de totale gefactureerde omzet.
- Een geconstateerde fout in DBC 1 (overbilling) kan gegeven het feit dat een juistheidscontrole wordt uitgevoerd, echter niet gecompenseerd worden met een fout de andere kant op in DBC 2 (underbilling). Fouten van verschillende DBC's mogen elkaar dus niet compenseren (behoudens de hiervoor geschetste situatie van paralleliteit). Dit betekent dat alle foutfracties / overbilling opgeteld moeten worden, maar alle fouten / underbilling genegeerd moeten worden in het kader van de totale foutevaluatie. Te lage facturatie is immers in strikte zin niet onjuist en de steekproef is gericht op de juistheid van de gefactureerde euro's.

Het corrigeren van een incidentele fout na constatering leidt niet tot verlaging van de foutfractie. Zoals eerder in het protocol vermeld hoeft een geconstateerde structurele fout niet meegeteld te worden in de foutevaluatie, mits gecorrigeerd in de hele massa en mits gewaarborgd is dat dit over de hele massa niet meer voor kan komen.